

Nr 447.

Av herr Weijne, angående ändring av 1 § i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättsinnehavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

I lagen av den 18 juni 1925 om rätt i vissa fall för nyttjanderättsinnehavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område stadgas i 1 § som villkor för inlösning bl. a., att »nyttjanderättsinnehavaren tillhörigt boningshus, som lämnade nöjaktig bostad åt honom och hans familj, fanns å marken uppfört den 1 januari 1919».

Enligt 1918 års lag gällde såsom förutsättning för lösningsrätt, att lägenheten skulle hava så bebyggts, att å lägenheten den 1 januari 1918 fanns nöjaktig bostad för brukaren och hans familj. I 1920 års lag framflyttades tidpunkten för lägenhetens bebyggande till den 1 januari 1919. Jordkommissionen föreslog i sitt 1921 avgivna betänkande, att den ovan nämnda tidpunkten borde ytterligare framflyttas, nämligen till den 1 januari 1921.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1925 års riksdag angående den nu behandlade lagen upptogs icke jordkommissionens förslag beträffande tidpunkten för lägenhets bebyggelse. Propositionen följde i stället lagrådet, som synnerligen bestämt uttalat sig mot ändring i detta avseende. I motion, I: 252, yrkades emellertid, att lägenhet blott skulle vara bebyggd den 1 januari 1925. Riksdagen biföll i enlighet med vederbörande utskotts förslag Kungl. Maj:ts proposition.

Utan att underkänna lagrådets betänkligheter mot en ändring angående tidpunkten för lägenhets bebyggelse i ovan nämnda lag, torde man dock kunna ifrågasätta, huruvida icke nu tiden kunde vara inne för en revision av lagen på denna punkt. Bland många nyttjanderättsinnehavare framstår det, som om tidpunkten för bebyggelsen skulle vara helt godtyckligt vald. Den som exempelvis något år senare än den 1 januari 1919 haft byggnader uppförda å sin lägenhet har svårt att fatta, att han för all framtid skall sakna möjlighet att med lagens hjälp lösa in sitt område.

Särskilt egendomligt kommer bestämmelsen att verka, där både före och efter 1919 byggnader av i lagen nämnt slag funnits å lägenheten, men nyttjanderättsinnehavaren tillfälligt vid den kritiska tidpunkten varit under ett eller flera år bosatt på annat område. Ett sådant fall har kommit till min kännedom, då ett torp brukats under två generationer eller ända från 1857 och till dato. Under hela nämnda tid med undantag av några år kring 1919 har även bostadshus funnits på området. Det undandrar sig mitt bedömande, om detta fall är ensamt i sitt slag. Men under alla förhållanden torde det finnas skäl att taga upp till övervägande, huruvida icke lagens 1 § kan uppmjukas till nyttjanderättsinnehavarnas gagn.

Jag ber med stöd av ovanstående få hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida icke den i lag av den 18 juni 1925 om rätt i vissa fall för nyttjanderättsinnehavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område i första paragrafen fastställda tidpunkten, den 1 januari 1919, må kunna framflyttas.

Stockholm den 23 januari 1934.

Josef Weijne.